

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Veřejné osvětlení není hlavním zdrojem světelného znečištění.
Klíčové jsou správná technická řešení a rozumný provoz**

Praha, 17. února 2026 – V posledních měsících se v Česku zintenzivnila debata o veřejném osvětlení a jeho údajném vlivu na tzv. světelné znečištění. Společnost pro rozvoj veřejného osvětlení (SRVO) upozorňuje, že veřejné osvětlení je v této diskusi často zjednodušeně označováno za hlavního viníka, přestože reálný obraz je podstatně komplexnější.

Podstatou dlouhodobého sporu je narušování přirozeného rytmu den/noc moderním životním stylem. Přirozeně jsme během dne vystaveni slunečnímu světlu s velmi vysokou intenzitou (řádově až ~100 000 lx), zatímco v noci převládá nízká úroveň osvětlení (za jasné noci s úplňkem typicky 0,1–0,3 lx). Se zavedením elektřiny a umělého osvětlení se však výrazně změnila naše návyky – část dne trávíme v interiérech s nižší intenzitou světla a naopak večer a v noci jsme vystaveni světlu z domácností a elektroniky. K narušení cyklu den/noc tak dochází především vlivem umělého světla v noci a nedostatkem denního světla v interiérech.

Zdroje umělého světla v noci lze rozdělit na vnitřní (domácí osvětlení, televizory, monitory, tablety, mobilní telefony a další elektronika) a vnější (např. osvětlení budov, reklamy, semaforey, světla automobilů a také veřejné osvětlení). Právě vnitřní zdroje přitom často vytvářejí na sítnici uživatele řádově vyšší expozice než světlo, které do interiéru proniká z venkovního prostředí.

Tento pohled potvrzuje i stanovisko Ministerstva zdravotnictví České republiky, podle něhož je vnikání světla z nočního venkovního prostředí do interiéru zpravidla marginální ve srovnání s intenzitami osvětlení produkovanými vnitřními zdroji (včetně obrazovek) a současně platí, že podíl krátkovlnné složky viditelného záření bývá uvnitř budov obvykle vyšší než u světla pronikajícího zvenku. Ministerstvo rovněž uvádí, že nejde o obecné zdravotní riziko vyžadující další plošnou regulaci, a doporučuje řešit případné nežádoucí účinky nočního veřejného osvětlení technickými a provozními opatřeními – nikoli plošným zákazem či úplným vypínáním.

„Veřejné osvětlení má v první řadě zajišťovat bezpečný veřejný prostor. Současně ale platí, že moderní technologie umožňují výrazně omezovat nežádoucí vyzařování mimo komunikaci a přizpůsobovat provoz reálné potřebě,“ říká Josef Smolík.

SRVO dlouhodobě podporuje zejména tato opatření:

- použití směrových svítidel, která omezují rozptyl světla mimo komunikaci,
- přiměřené nastavení intenzity a její snížení v pozdních nočních hodinách (stmívání),
- využití pohybových či přítomnostních senzorů na méně frekventovaných místech,
- časové řízení osvětlení podle aktuálního provozu.

SRVO zároveň připomíná, že odpovědná debata o světelném znečištění má stát na měřitelných parametrech, respektu k normám a důsledném rozlišování jednotlivých zdrojů světla – včetně těch, které vznikají uvnitř budov.

Kontakt pro média (SRVO):

předseda: predseda@srvo.cz

tajemník: tajemnik@srvo.cz

Zdroje:

Odborný článek: Chronic artificial light exposure in daytime and reversed light: Dark cycle inhibit anti-apoptotic cytokines and defect Bcl-2 in peripheral lymphoid tissues during acute systemic inflammatory response to lipopolysaccharide (ScienceDirect).

Sdělení Ministerstvo zdravotnictví České republiky č. j. MZDR 1700/2026-2/OVZ.

**Společnost pro rozvoj veřejného
osvětlení, z.s.**

Josef Smolík – předseda
Pobřežní 249/46
186 00 Praha 8

Praha (datum uvedeno v doložce e-podpisu)

Č. j.: MZDR 1700/2026-2/OVZ

MZDRX01YTLKR

**Podnět k prošetření šíření zavádějících informací o zdravotních rizicích LED
osvětlení – sdělení Ministerstva zdravotnictví**

Vážený pane Smolíku,

Ministerstvo zdravotnictví obdrželo Váš elektronický podnět ze dne 19. 1. 2026 ve věci prošetření šíření zavádějících informací o zdravotních rizicích LED osvětlení.

K Vašemu podnětu sděluje Ministerstvo zdravotnictví následující skutečnosti:

Současná platná právní úprava v oblasti ochrany veřejného zdraví, konkrétně zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů neřeší otázku nočního veřejného osvětlení a jeho případného vlivu na zdraví. Přímá, jednoznačná a vědecky prokázaná souvislost mezi běžným veřejným osvětlením a poškozením zraku nebo zdraví lidí dosud nebyla doložena. Z hlediska platné legislativy v oblasti ochrany veřejného zdraví nemá obec ani žádný dotčený orgán pravomoc omezovat nebo vypínat veřejné osvětlení z důvodu možného dopadu na zdraví obyvatel.

Ministerstvo zdravotnictví je ústředním orgánem státní správy, který prostřednictvím orgánů ochrany veřejného zdraví, zejména krajských hygienických stanic a státního zdravotního ústavu zajišťují ochranu a podporu veřejného zdraví. Nedílnou součástí této péče je rovněž problematika osvětlení.

Na základě Vámi uvedených příkladů je třeba konstatovat, že dominantním zájmem v oblasti ochrany veřejného zdraví není problematika velmi nízkých úrovní osvětlenosti a jasů. Z pohledu Ministerstva zdravotnictví mohou být v tomto kontextu relevantní především okna pobytových a obytných místností. Omezení osvětlení na těchto plochách

stanovená platnou legislativou a příslušnými technickými normami považujeme za dostatečná.

Ve vztahu k světelným podmínkám uvnitř obytných a bytových prostor je vnikání světla z nočního venkovního prostředí do interiéru zpravidla marginální ve srovnání s intenzitami osvětlení produkovanými vnitřními osvětlovacími soustavami a dalšími světelnými zdroji (např. televizory, monitory, tablety či mobilní telefony). Z kvantitativního hlediska dosahují tyto zdroje řádově vyšších hodnot osvětlení na sítnici uživatelů. Rovněž z hlediska spektrálního je podíl krátkovlnné složky viditelného záření generované uvnitř budov obvykle výrazně vyšší než u světla případně pronikajícího z venkovního prostředí. Případné nežádoucí vnikání světla do interiéru lze navíc účinně omezit použitím stínících prvků (např. žaluzie, rolety, závěsy typu Blackout). Na základě dostupných poznatků proto nepovažujeme tuto problematiku za obecné zdravotní riziko vyžadující další plošnou regulaci.

Z pohledu ochrany veřejného zdraví je naopak zásadní problematikou nedostatek denního světla v interiérech. Osoby, které se během dne pohybují venku pouze minimálně, mohou trpět jeho dlouhodobým deficitem, což může negativně ovlivnit cirkadiánní rytmy, hladinu vitamínu D i psychickou pohodu. Hygienická služba proto systematicky usiluje o zajištění dostatečného denního osvětlení a proslunění ve vnitřních prostorech určených k trvalému pobytu osob, zejména v pracovních prostorech, školských a předškolních zařízeních a ve zdravotnických zařízeních.

Problematiku nočního veřejného osvětlení lze řešit především technickými a provozními opatřeními, nikoli jeho plošným zákazem či úplným vypínáním. Mezi vhodná opatření patří zejména: snížení intenzity osvětlení v nočních hodinách (stmívání), použití směrových svítidel s omezeným rozptylem světla mimo komunikaci, instalaci pohybových či přítomnostních senzorů na méně frekventovaných ulicích, časové řízení osvětlení podle aktuálního provozu. Uvedená opatření umožňují zachovat bezpečnost veřejného prostoru a současně omezit nadbytečné osvětlení během nočního klidu. Jejich zavedení je v kompetenci obcí, nikoli orgánů ochrany veřejného zdraví. Obce přitom musí vyvažovat požadavky na bezpečnost osob a majetku s minimalizací rušivých účinků nočního osvětlení.

Regulace profesí v České republice je rozdělena podle charakteru vykonávané činnosti. Obecnou evidenci a popis povolání a kvalifikací zajišťuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Výkon profesí v rámci podnikání je upraven zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů a spadá do působnosti živnostenských úřadů, které určují druh živnosti a podmínky jejího provozování, jejich nadřízeným orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Profese, které nejsou regulovány zvláštním právním předpisem, lze vykonávat na základě živnostenského oprávnění bez existence samostatné profesní regulace. Otázky vzdělávání a akreditace vzdělávacích programů spadají do působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, nikoli do gesce Ministerstva zdravotnictví.

V souvislosti s podnětem týkajícím se konkrétní osoby je nutné konstatovat, že pro validaci informací je zásadním kritériem ověření erudice autora vzhledem k dotčenému tématu. Tuto erudici lze například ověřit prostřednictvím Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací (<https://www.isvavai.cz/>), zejména v databázi RIV (Rejstřík informací a výsledků).

S pozdravem

Matyáš Fošum

ředitel odboru ochrany veřejného zdraví
a zástupce hlavní hygieničky ČR

v z.

Aneta Kovářová

vedoucí oddělení hygieny práce a pracovního lékařství
a zástupkyně ředitele odboru ochrany veřejného zdraví

